

Dej. Hirlap

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

...ap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

**A Romániai
Magyar Népközösség lapja**

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

A Szovjet hiába utánozta a német hadviselési módot!

Irta PAUL HASSE tüzérségi tiszornok

(MN) A világtörténelemben még sohasem fordult elő, hogy két, huszonöt évi időközben egymás után következő háború között olyan alapvető különbség lett volna, mint az 1914 és az 1939 évi világháború között. Még ha figyelmen kívül hagyjuk is, hogy az 1914-ben kezdődött világháborúban végül is mind a nyugati, mind a keleti front álló háborúba merevedett, a keleti fronton 1914 és 1916 között mégis túlyomában uralkodó mozgóháború is lényegesen különbözött a mai hadviselési módtól. Azzal, hogy a mai háború a Harmadik Birodalom a modern fegyvernemeket, a légi haderőt és a páncélos fegyvernemet teljesen új, különleges sajátosságaikkal minden tekintetben maradéktalanul számotvető módon vetette harcra és juttatta érvényre, a háború új formáit teremtette meg, míg az ellenfelek hadereje nem jutott túl az 1914. évi világháború tapasztalataira és, szakban látta az új háború megnyerésének biztosítottait is.

Igy történt, hogy fölüeny hadviselési módszereivel Németország a háború kezdete óta ellenfeleit lehegerelhetette. Ezen világszerte vérsíri feltűnést keltő hadiesemények után egészen természetes volt, hogy a világ valamennyi vezérére azonnal a legmegfeszítettebb igyekezettel látott neki a munkának, hogy eme harcéri sikerek titkairól fellebbontsa a fátylat. A probléma különösen a szovjet vezérkart foglalkoztatta élesre. A Szovjetunióknak ugyanis volt még ideje. Arra Moszkva már régen előkészítette magát, hogy amint Németországot eddigi háborúi és az angol blokádjáé eléggé kimerítették, haladéktalanul a Birodalom ellen fordul, ennek az időpontnak megítélését és kivárástát azonban, véleménye szerint, saját magának tarthatta fenn. A szovjet hadvezetés a német seregek túllát a motorizált fegyverek tömeges és támadó alkalmazásában vélte felfedezni és ebből a megállapításból habozás nélkül levonta a következtetést, hogy a Szovjetunió az csapatán több repülőgépet és több páncélos harckocsit kell előállítani, mint amennyivel Németország rendelkezik és akkor a győzelem nem lehet kétséges számára. Azt, hogy a Szovjetunió éppen-séggel állhatatlan mennyiségű repülőgépet és harckocsit tudott a német csapatok ellen felvonultatni, az akkori hadügyi népbiztos, Vorosilov nem közönséges energiájának lehet tulajdonítani. Egy olyan kormány, amely igen keveset törődik azzal, hogy a vezetése alatt álló nép nevesek a lehető legalacsonyabb életszínvonalon, hanem ezután még szembeeszköz nyomorúságban is éli életét, természetesen könnyebben állíthatott minden erőt az egyetlen cél, a nagy tömegben való hadianyaggyártás szelétárába, mint ahogyan ezt egy kulturált állam teheti. Csak így vált lehetségessé, hogy a Szovjetunió a háború megindulásakor a repülőgépek és páncélos harckocsik száma terén Németországgal és szövetségével szemben egészen számottevő fölüenyben volt. Ha a keleti háború ilyen körülmények között egy, amint a Szovjetunió és vele együtt Anglia is tervezte, váratlan szovjet-támadással indíthatott volna meg, Németország — és szövetségesein kívül egész Európa — rendkívül nehéz, talán végzetes helyzetbe került volna. A moszkvai tervek világos felismerésén alapuló német kezdeményezés azonban megmentette Európát ettől a sorsától. A német haderő hatalmas sulyu támadó csapásai a gigantikus szovjet hadi-gépezetet, mindjárt a kezdet-kezdeten védekezésre kény-szerítette. A német légierek óriási méretű támadó had-műveleteivel részint légharcban, részint a földön olyan sok szovjet repülőgépet sikerült megsemmisíteni, hogy remesak a szovjet léghaderő számbeli túlsúlya egyen-űződött ki, hanem a német repülők csakhamar az egész szovjet légitér korlátlan úrsivá váltak. És ekkor a né-met léghaderő a lengyel és francia hadjárattól ismert f-radipratatáságával a front mögötti utánpótlási vonalak és szervezési központok megsemmisítésére vetette rá magát és ezzel az ellenfél egységes ellenhadműveleteit megakadályozva megteremtette a szárazföldi hadsereg nagy-szerű győzelmeinek feltételeit is. A szövetségesek páncélos hadtestei mélyen nyomultak be az ellenséges zsanutlász-sereg vonalait közé és akadályt nem ismerő folyamatos előtörésben vívták meg nagy bekerítő esa-

táikat, amelyekben a bolsevisták rendkívüli repülőgép-veszteségeik betetőzésére óriási tömegű harckocsit és ágyút is vesztek.

Míg azonban a szovjet léghaderő gyakorlatilag ugy-szólván teljesen kikapcsolódott a küzdelemből, a szovjet harckocsi-állomány kimeríthetetlennek látszott. És el kell ismerni, a szovjet páncélos fegyvernem támadó szellemben sem szenvedett hiányt. Bármily váratlanul nagy is volt azonban a szovjet haderő harckocsi állománya és bármily fáradságosul folytatva is támadó kísérleteit, veszteségei túlnagyok voltak ahhoz, hogy elbírhatta

volna, különösen akkor, amikor a szovjet hadiipar leg-nagyobb része is elveszett már számára. Egyes front-szakaszokon talán tud még a megfogytakozott szovjet haderő új harckocsi alkalmazatokat huzabavetni, ezeket azonban már más helyről kell elvonnia és a német had-vezetés értelen fogja a módját, hogyan kell az szovjet védelem gyenge pontjait megtalálni. A szovjet minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult. A győzelmek nem a szolgálait utánozott taktika, hanem egységesül a tak-tikai formát kialakító szellem a záloga.

Szentpétervárból nincsen menekvés

Ujabb véres kudarcot szenvedett a bekerített Szentpétervár védőseregének kitörése és ugyanakkor meghiusultak a légiuton történő csapaterősítési kísérletek is

A német véderő főparancsnoksága a vezéri fő-hadiszállásról tegnap a következő harcéri jelentést adta ki:

A Donec hajlatában és a keleti front középső szakaszán folyó harcok további előrehaladást eredményeztek.

Szentpétervár előtt az ellenség kitörési kísérletei a német csapatok tüzeiben összeomlottak.

Az angol partok előtt november 20-án éjszaka német gyorsnaszádok megtámadtak egy erősen védett hajókaravánt és két ellenséges kereskedelmi ha-jót, — köztük egy tartályhajót — összesen kilencezer tonna ürtartalommal elsüllyesztettek. Két másik gő-zöst megtorpedóztak és ezek valószínűleg elsüllyedtek. Egy újabb éjszakai támadás alkalmával közelharcrá került a sor brit órhajókkal és gyorsnaszádokkal. Ennek során összeütközés következettben egy német gyorsnaszádok súlyosan megrongálódott. Más gyors-naszádok harc közben vontatókötélre vették, de a

visszatérésnél fel kellett adni és el kellett süllyez-teni. Egy ellenséges légitámadás visszaverése után, amely a hajnali órákban volt, a többi gyorsnaszád visszatért támaszpontjára.

Német harc repülőgépek, amelyek fegyveres fel-derítést végeztek, nappal az Anglia körüli vízekén bombatámadással megrongáltak egy brit órhajót.

Északafrikában az olasz és német csapatok ellen-támadása tovább tart. Német romboló és zuhanóbom-bázó repülőgépek a lybiai—egyiptomi határon brit páncélos és gépjárműcsapatot szórtak szét. Marsa Matruhnál katonai berendezéseket bombáztak jó eredménnyel. Az ellenség légi harcokban négy repülő-gépet vesztett.

November 12-től november 18-ig a brit légierő negyvenhárom repülőgépet vesztett. Ugyanakkor a németek vesztesége a Nagybritannián és a tengeren hat repülőgép volt.

A német légiereő újabb nagy győzelme Szentpétervár körzetében

Berlinből jelenti a Rador: Illetékes helyről köz-lik, hogy a Szovjet repülőgépek szállított csapatokkal kísérlete meg Szentpétervárnál az ostromzár áttörését.

November 19-én két német vadászraj az a parancsot kapta, akadályozza meg ezt a szállítást.

A német vadászipülők éppen akkor értek a szovjet repülőtér fölé, amikor tizenkét csapatszallító repülő-gép, köztük több négymotoros, vadászipülők kísé-retében felszálltak és harc vonalba akartak fejlődni. A német repülők nyomban megindították a támadást

és heves harc után szétszórták a szovjet vadászipé-eket, majd

öt csapatszallító repülőgépet lelőttek.

A bolsevisták rendkívül erős légharító tüzérséggel működtek, a német repülők azonban tovább folytat-ták a támadást és sikerült a földön is elpusztítani egy repülőgépet. Ezenkívül még három szovjet va-dászipépet is lelőttek. A nagyszerű légi győzelem után

a német vadászrajok minden veszteség nél-kül visszatértek támaszpontjukra.

Német áttörés Tula és Volokolanszk között

Helsinki-ből jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy a moszkvai rádió jelentése szerint a né-met csapatok esütörtökön délután Tula és Voloko-lanszk között áttörték a szovjet védelmi vonalakat.

ÖNGYILKOSSÁGI JÁRVÁNY
SZENTPÉTERVÁROTT

Stockholmból jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy a fagy és éhség tovább szedi áldozatait

Sztalin mást kért, mint amit adni akarnak neki

Berlinből jelenti a Rador: Illetékes helyről közlik, hogy Berlinben ismét tudomásul vették az angolok ál-tal bejelentett lybiai offenzívát és most várják, hogy részleteket kapjanak. Berlini politikai körök megáll-a-pítják, hogy Angliában lelkendezve beszélnek egy

Szentpétervár lakossága és a várost védő szovjet csa-patok köréből. A Dagens Nyheter című újság hatéri tudósítása közli, hogy a város központjában levő ideiglenes temetőben sok holttestet földeltek el.

A város lakossága reményvesztett állapok-ban van és sok öngyilkosság történik.

Ehhez még hozzá kell fűzni, hogy a szovjet hadi-erő-ség naponta százával végzi ki azokat, akiket szabotázs-cselekménnyel vádolnak.

„második frontról.” Ez a front — mondják ezekben a körökben — azonban nem fog megfelelni Sztalin vá-ra-kozásának és kívánságának, aki nem általánosság-ban beszélt egy „második frontról”, hanem azt mon-dotta, feltétlenül fontos lenne egy „front, nyugaton.”

A német csapatok bulgáriai fogadtatása a bolgár nép őszinte érzelmét jelezte

— mondta Filoff miniszterelnök a Szobranje ülésén tartott külpolitikai beszámolóján

Szófiából jelenti a Német Távirati Iroda: Filoff bolgár miniszterelnök a Szobranjében beszédet mondott a bolgár külpolitikáról. A mostani háborúval kapcsolatban utalt arra, hogy a tengelyhatalmak Európa új rendje érdekében harcolnak. Ezzel a harccal szemben Bulgária sem maradhatott közömbös. Csatlakozott ezért a tengelyhatalmakhoz, amelyekhez már régóta szívélyes és mély kötelékek fűzték. Amikor kitört az olasz—görög háború, elérkezett az idő Bulgária számára, hogy csatlakozzék a háromhatalmi egyezményhez. Filoff miniszterelnök ezután bécsi útjára és a német csapatok bevonulására emlékeztetett.

Az a mód, ahogyan a bolgár nép a német katonákat fogadta, a legjobb népszavazás volt a bolgár kormány számára.

A tengellyel való kapcsolatok — mondta Filoff — továbbra is kedvezően alakultak és így fejezhetők ki:

Filoff miniszterelnök cáfolja a török-bolgár feszültségről terjesztett célzatos híreket

Berlinből jelenti a Rador: A „Berliner Börsenzeitung” nyilatkozatot közöl Filoff bolgár miniszterelnöktől, aki szembeszáll egy rádióállomás ama kijelentésével, hogy a török—bolgár viszony feszült volna.

— Bulgária ép úgy, mint Németország, baráti kapcsolatokat tart fent Törökországgal, — mondta Filoff miniszterelnök, — s ezek a kapcsolatok a török—bolgár barátsági szerződés szellemében a legkedvezőbben alakultak.

Elmérgesedett a viszony a sztrájkoló bányászok és a washingtoni kormány között

Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy az Associated Press pittsburgi értesülése szerint a sztrájkoló bányászok és egy szénbánya ama munkásai között, akik folytatni akarták a munkát.

újabb összetűzések voltak.

Amelyek során három bányász megsebesült. Az észak-amerikai ügynökség véleménye szerint a többi szénbánya munkásai szintén sztrájkba lépnek, hogy sztrájkoló társaik iránti együttérzésüket kifejezzék. Washingtonban azt hiszik, hogy Rooseveltt ajánlat-

kölcsönös bizalom és barátság. Bulgária politikája világos és a követett ut mindenben megfelel a bolgár nép érdekeinek.

Bulgária hisz Németország győzelmében, mert Németország és szövetségesei az igazság győzelméért harcolnak.

Filoff azután az angol és a szovjet rádió bolgárnyelvű leadásai ellen fordult. Ez az agitáció — mondta — hiábavaló, mert a bolgár nép egészséges nemzeti szelleme áll vele szemben. Bizonyíték erre az ejtőernyősök esete is, amelyeket a bolgár földművesek és polgárok segítségével a legrövidebb időn belül elfogtak.

Bulgáriának harcolnia kell a bolsevizmus ellen, miután már eddig is elutasító magatartást tanúsított vele szemben.

Filoff miniszterelnök végül még néhány belpolitikai kérdésben is nyilatkozott. Beszédét nagy tetszéssel fogadták.

Filoff miniszterelnök megállapította, hogy semmiféle feszültség sincs Törökország és Bulgária között, sőt ellenkezőleg: a két ország viszonya most is a régi kölcsönös bizalom alapul.

Nyilatkozata végén Filoff miniszterelnök a következőket hangoztatta:

— Boldog vagyok, hogy azt mondhatom: ma, a nagy politikai események idejében, kapcsolataink szomszédainkkal jók és igen szívélyesek.

nak visszautasítása után

nincsen lehetőség a jelenlegi munkakonfliktus békés úton való elintézésére.

Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy az Associated Press értesülése szerint a munkások nemzetközi szövetségéhez tartozó szindikátusok a Detroitban tartott kongresszuson

a sztrájkok leküzdésére vonatkozó törvényjavaslat ellen foglalt állást.

Az északafrikai brit csapatok csak a „senki földjén” menetelnek, és London máris „második frontról” beszél

A marmarikai hadszíntéren semmiféle meglepetés nem érheti az olaszokat, — írja a Stefani iroda szakértője, — ott is a fegyverek döntenek majd és nem a brit propaganda

Rómából jelenti a Rador: A Stefani-iroda katonai szakértője mértékadó olasz körök ama nyilatkozatára utal, hogy az angolok által közölt marmarikai ötvenkilométeres előrehaladás csalóka dolog. A valószínűségben az angolok

eddig nem tettek egyebet, mint áthaladtak a „senki földjén”,

hogy elérjék első állásainkat, — állapítja meg a Stefani szerkesztője. Egyes helyeken az angolok ötven kilométernyit is meneteltek, de teljesen pusztá vidéken haladtak át, ahol egyetlen helyőrség sincs.

Tehát nem „előnyomulásról”, hanem csak közelítési menetelésről van szó.

Az a nagy hüho, amellyel a brit propaganda a csata első szakaszát jelzi, teljesen aránytalan azokkal az eredményekkel szemben, melyeket az olasz hadijelentés pontosan közöl. Az angolok beharangozásával elentében a brit akció nem keltett semmiféle meglepetést, mert

az olaszok az ellenség mozdulataira tüstént ellenmozdulatokkal válaszoltak.

Az angolok minden alap nélkül az akarják elhívetni, hogy létrehozták a Szovjet által kért második frontot.

— Alapjában véve — mondják mértékadó római körökben, — a Földközi-tenger és Északafrika mindenütt aktív frontot képezett, mely a konfliktus kitörése óta alaposan lekötö Angliát.

Másrészt pedig Sztalin „kontinentális” frontot kért, tehát partszállást Nyugat-Európában. A brit propaganda állításával szemben mi nem fűzünk meg-

jegyzéseket egy oly csata fejleményeihez, melyek sorsát csakis a fegyverek döntenek majd el, — tejezi be megállapításait a Stefani szakértője.

CHURCHILL KÖZLÉSE

Amsterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Churchill brit miniszterelnök csütörtökön az alsóházban bejelentette az északafrikai brit offenzíva kezdetét. Nyilatkozata során megjegyezte, hogy még korai volna ezzel kapcsolatban biztató hírt közölni. Minden attól a harctól függ, mely most folyik.

Fotokopiák

okmányokról, képekről

Igazolványképek gyorsan és jutányosan készülnek

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképészeti műtermében

Timisoara I., Piata Liberării 4. Telefon 34-37

Távlatok

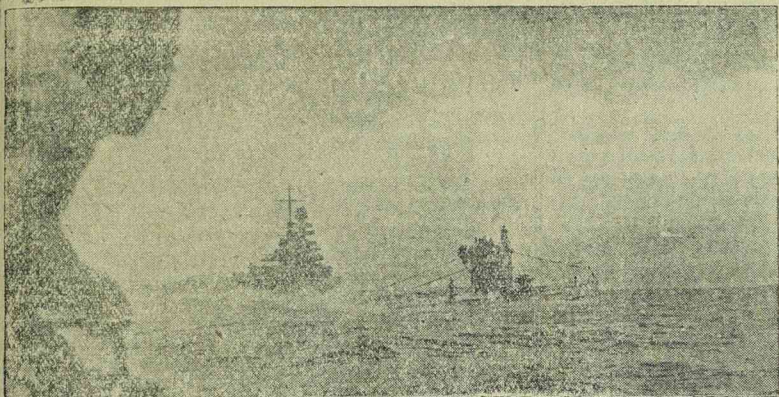
Lázongó keleti népek

Középső Irákban fellázdak a kurdok. A néhai asszirik maradványa ez a szétszóródott és Iránban is elég nagy számban élő nép, amely mindig jeles volt katonai erényekben. A harcias asszirikéket saját törzsfőnökeik alatt élnek és állandó lázongásaik már sok bonyodalmat okoztak Iránban, Törökországban és más országokban egyaránt. Főleg az őrinépek ellen intézett véres támadással európai beavatkozást hívtak ki annak idején. Minden európai gondolatlan szemben mindvégig idegenek maradtak a kurdok, akiknek legnagyobb része még saját izlám vallásától is elszakadt, és a titokzatos, ármányimádó jezida hitnek hódoljon.

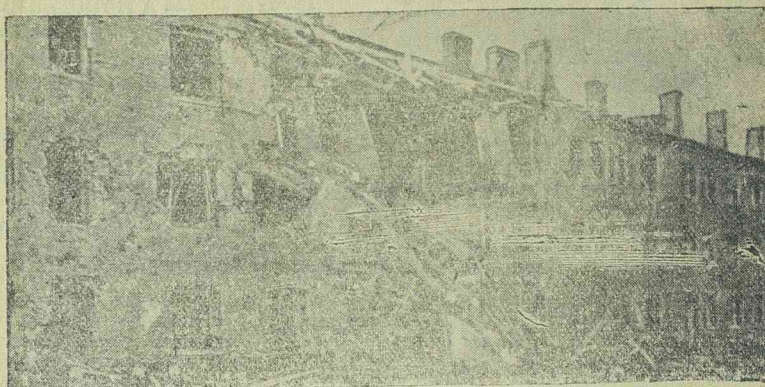
A kurdok tehát ismét mozgolódnak, még pedig olyan eredményesen, hogy az angolok hadtápvonalát veszélyeztetik. Az angol távolkeleti hadsereg most kénytelen volt több motorizált hadosztályt ellenük harcra vetni, hogy a lázadási megmozdulásokat elnyomja. A legutóbbi forradalmi jelenségeket az angolok tették lehetővé és pedig azzal, hogy a harcias kurdokat már tavasszal felfegyverezték, abban a hitben, hogy azokat Bagdad ellen mozgósíthatják. Végzetes tévedés volt ez, mert az összeomlás után több tábornok kurd területre menekült és tovább folytatta a harcot az angol csapatok ellen. Nem lehetetlen, sőt nagyon valószínű, hogy ugyanezek a tábornokok állanak a mostani forradalom élén. Az iráki hadsereget és a kurd népet mindig igen meghitt szálak fűzték egymáshoz és már 1936-ban Bekr Sidky kurd tábornok államcsíny kísérelt meg Bagdadban, hogy az angol befolyást megszüntesse. Lehetséges, hogy az angol katonaság a kurd felkelőket visszazorítja majd a negyvidikre, de ha ez sikerül, akkor sem lesz meg a teljes biztonság, mert az ellentámadásra kész kurd csapatok az angolok balszárnyát szüntelenül veszélyeztetik. De különben is teljesen kilátástalan vállalkozás ezt a nomád német megfékezni, mert a kurdok sohasem fognak állami keretben elhelyezkedni.

A felkelés tehát az angoloknak súlyos gondokat okoz és így érthető, hogy a bagdadi angol nagykövet mindent megtesz a lázongó kedélyek leszerelésére érdekében. Arra akarja a kurd vezető embereket bírni, hogy csatlakozzanak Nuri Said angol bábkormányához, de eddig ez a kísérlet még semmi eredményre nem vezetett. A kurd felkeléstől eltekintve még egyéb nagy gondja is van Angliának a Közel-Keleten, mert a többi nép sem akar engedelmessé válni, nem óhajt tovább is alkalmazkodni a brit politikához és a brit világszemlélethez. Bagdadban nemrég merényletet akartak elkövetni Nuri Said ellen, amit a hazafias arabok Anglia rabszolgájának neveznek. A golyó nem találta el az iráki kormány fejét, de viszont máig sem lehetett a merénylet megtalálni. Catroux tábornok, De Gaulle teljhatalmu megbízottja is igyekezik békés légkört teremteni Irákban. Kijelentette ugyanis, Angliának legelőbb óhaja és célja az, hogy megteremtse a teljes arab szabadság és egységet. A szíriai sajtó szerkesztői azonban erre sajtóösszejövettel keretében kifejtették, hogy ők ellenkező véleményen vannak. És hogy az ő véleményük a helytállóbb, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy nekik nincs módjukban a sajtóban ezzel a kérdéssel foglalkozni. Ha megírhatták volna az újságban nyíltan véleményüket, ugy nem lettek volna kénytelenek sajtóösszejövettel keretében az arab szabadság kérdését megvitatni.

Ugyenilyen kínosan végződött egy Bagdadban tartott angol propaganda szolgálatában álló fogadás is. Az egyik szónok ugyanis kijelentette, hogy néhai Feisal király mindig nagy barátja volt Angliának és bizott a brit politikában. Óriási vihar támadt erre és a gyülekezet egyik tagja így kiáltott oda a megzavarodott szónoknak: — Nem igaz az, amit ön mond, mert ha Feisal király még élne, ugy azonnal a mi élünkre állna, hogy az arabok szabadságáért síkra szálljon Anglia ellen. Ezek után a propaganda-összejövettel természetesen véget ért. Nemesak a kurdok lázongarok, hanem egész Irák népe elégedetlen az angol beavatkozási politikájával és ez az elégedettség lassan, de egyre fokozódó mértékben tér nyer az összes arab államokban. Ezen pedig az sem segít, hogy legutóbb nagy arab konferencia volt Kairóban. Mert az egész Közel-Kelet már tudja és látja, hogy számára a közelkeleti háború teljesen idegen.

Német tengeralattjáró és német csatahajó találkoznak az Atlanti-óceánon

Szovjet hadfelszerelési üzem német repülőik eredményes támadása után

Japán pénzügyi helyzete meggingathatatlan

A japán képviselőház újabb három milliárd és nyolcszázmillió yent szavazott meg nemzetvédelmi célokra — Csütörtökön Kurusu nagykövet folytatta szerdán íélbeszakadt megbeszéléseit Hull külügyminiszterrel

A japán nemzetgyűlés rendkívüli ülészaka befejeződött. A parlament két háza a legutóbb betervezett törvényjavaslatok jóváhagyása céljából e hét folyamán még ülést tart, majd hivatalosan is befejeződik a rendkívüli országgyűlés.

A Német Távirati Iroda legújabb tokiói jelentése szerint Kaya japán pénzügyminiszter a képviselőház csütörtöki ülésén a hozzáintézett kérdésekre válaszolva kijelentette, hogy az Északamerikai Egyesült Államokban, Nagybritanniában, Hollandiában s ezek adatain befagyasztott japán javak összege kilenc-

száz millió yentre rug. Közölte a pénzügyminiszter azt is, hogy az említett államok értékpapírjainak japán alattvalók kezén levő összege egy milliárd és négyszáz millió yent tesz ki, úgy, hogy a „befagyasztott” japán javak végösszege kétfélmilliárd és háromszáz millió yent.

Ezzel szemben a Japánban „befagyasztott” északamerikai, brit és holland javak négyszáz millió yent értékűek. Ez az összeg azonban nyílt számlák, árulerakatok és birtokok értékösszege, míg a „befagyasztott” japán javak legnagyobb részét értékpapírok, lerakatok és földterületek,

Japán bevételének több mint felét katonai célokra költi

Kaya japán pénzügyminiszter a parlament ülésén kijelentette, hogy az 1936 óta befolyt negyvennyolc milliárd yenből huszonhat milliárdot katonai célokra fordítottak. Bár a kínai háború óriási kiadásokkal jár, — mondotta a japán miniszter, — az ország pénzügyei meggingathatatlanok. Ezt bizonyítja a huszonnégy milliárdos belső kölcsön sikere. A japán képviselőház egyébként újabb három milliárd nyolc-

száz millió yent szavazott meg fegyverkezési célokra.

KURUSU ÉS HULL ÚJABB TÁRGYALÁSAI

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere csütörtökön folytatta megbeszéléseit Kurusu nagykövettel. Japán rendkívüli washingtoni megbízottjával. Mint ismeretes, a tárgyalások szerdán megszakadtak. (Rador).

„Az agyagkolosszus” okatlan derülátása

Berlinből jelenti a Rador hírszolgálati iroda: Göbbels dr. német birodalmi propagandaminiszter „Az agyagkolosszus cimen nagy cikket írt egy német hetilap (Das Reich) legújabb számába, melyben keményen bírálja Anglia politikáját és ki-pellengérezzi Churchill derülátását.

Miután rámutatott arra, mily elhibázott a brit miniszterelnök politikája, amikor azt hiszi, hogy a háború fejleményeiről adott hamis adatokkal megnyerheti a harcot, Göbbels dr. ezeket írja:

— Londonban egyre növekszik azok száma, akik azt kérdezik: miként győzhet még a jelenlegi helyzet után Nagybritannia?

— Amikor Churchill kijelenti, hogy ha Japán konfliktusba kerül az Egyesült Államokkal,

egy óra leforgása alatt Anglia is hadat üzen neki, a világ tudja, hogy ez nem más, mint szemfényvesztés. Hogyan akarja Anglia megsegíteni az Egyesült Államokat, amikor folytonosan amerikai segítségért esedezik.

Közben az atlantióceáni csata folyik és ennek kimenetele halálos veszélyt jelent Anglia számára. Az a zárlat egyébként, mellyel Németországot fenyegették, megtört. És nincs már szó az angolok európai partraszállásáról sem, a Szovjet megsegítése érdekében, mert éppen Churchill volt az, aki ezelőtt négy hónappal a partraszállásról, mint magátólértetődő dologról beszélt, ma pedig ezt hadászati jelentőség nélküli lépésnek tekinti.

Japánnak nem szabad beleesnie a csapdába

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Hochi Shimbun” című japán lapban Yoshitaru Shimizu azt írja, hogy az Egyesült Államok a távolkeleten Japán ellenségei és azok is maradnak. Az amerikai és angol politikai stratégia Németország és Japán

külön-külön való tönkretetésére törekszik s ha most engedményeket is tennének, ezek időlegesen is más kárára vannak. Japánnak nem szabad beleesnie a csapdába és megengedni, hogy Németországot és Japánt egymásután megsemmisítsék. (Rador).

Weygand tábornok nyugalomba vonult

Külön főparancsnokokat neveztek ki Francia-Északafrika és Francia-Nyugatafrika élére

Vichyből jelenti a Havas-OFI ügynökség: Ragyogó karrier és ötvenhat, esztendei szolgálat után Weygand francia tábornok nyugalomba vonult. Péntain marsall ezalkalommal napiparancsot intézett a nemzethez. A francia kormány afrikai főbiztosának tisztségét megszüntették és az állandó francia-afrikai vezértilkarsággal helyettesítették. A hivatalos lap pénteki számában megjelenő törvényrendelet értelmében

Francia-Északafrika és Francia-Nyugat-

afrika számára külön főparancsnokokat neveztek ki.

Weygand tábornok belső munkatársát, Chatel-t kinevezték Algeria kormányzójává. Weygand tábornok egy másik munkatársa, Fenard altengernagy Francia-Afrika állandó vezértilkára lett. Francia-Északafrika főparancsnokává Juin tábornokot, Francia-Nyugatafrika főparancsnokává pedig Barraud tábornokot neveztek ki. (Rador).

Weygand tábornok szózata az afrikai haderőhöz

Vichyből jelenti a Rador: Weygand tábornok rádiószózatot intézett az afrikai francia tábornokokhoz, közölni tőlük tolmácsolta nekik és kérte őket, folytassák a harca egységért, a lojalitásért és hűségért

kifejített erőfeszítéseiket. Ugyanekkor Weygand tábornok napiparancsot intézett az afrikai francia haderőgekekhez is.

Antonescu Ion tábornagy felesége Aradon

Pénteken reggel előkelő vendég érkezett Aradra. Antonescu Ion tábornagy-államvezető felesége látogatta meg Aradot és ebből az alkalomból a város ünnepe díszit öltött, az épületeket fellobogózták. Az államvezető feleségét elkísérte Aradra Tomescu Petre munka- és egészségügyi miniszter. Az előkelő vendégeket a katonai és polgári hatóságok vezetői reggeli nyolc órakor fogadták az állomáson. Ezután a vendégek megátogatták az aradi katonakórházakat, majd a különböző gyárak étkezdéit tekintették meg, délben pedig az ápolónői tanfolyam ünnepélyes megnyitáson vettek részt. Ebéden a köztisztviselők étkezdéjében jelentek meg, délután a mossótyelepi új román templomot tekintették meg. Este résztvettek a Patronázs-egyesület diszgyűlésén, amely a prefektúra nagytermében folyt le. A magas vendégeket Arad lakossága nagy szeretettel fogadta és ünnepelte.

Szovjet tengeralattjáró elsüllyesztett egy török gőzöst

Szófiából jelenti a Stefani-iroda: Burgazból érkezett hírek szerint a bolgár partoktól egy tengeralattjáró mérföldre egy szovjet buvárhajó elsüllyesztette az ötszázhuszonhét tonnás Enige nevű török gőzöst. A bolgár mentőszolgálatnak csak két tisztet sikerült megmentenie, a személyzet tizennégy tagja hiányzik. Az Enige Burgazból Isztambulba igyekezett. A jelentés közli, hogy a megtorpedózás a délutáni órákban a bolgárparti vizeken történt. Az újabb szovjet kihívás nagy felháborodást keltett.

Az amerikai ifjuság sorozása nehézségekbe ütközik

Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a floridai Orlandoból érkezett jelentések szerint Price, az ottani körzet sorozási hivatalának vezetője kérvényt terjesztett az Egyesült Államok nagyvezérkarsához és abban lemondott állásáról. Kijelentette, nem tudja felhívni az ifjuságot, hogy katonai szolgálatot teljesítsen, amikor az ország felfegyverzésével megbízott gyárakban a munkát sztrájkok akadályozzák. A Collins tábornokhoz intézett levelében kifejti, nem tudja az ifjakat arra kényszeríteni, teljesítsék az ország iránti kötelezettségüket, ha egyes személyek a fegyvergyárakban minden alapos ok nélkül akadályozzák a termelést.

FORUM ARAD — Telefon 20-10
a nagyfilmek színháza

MA! A szezon legizgalmasabb és legérdekesebb hangsterfilmje!

Loptam egy millió!

Főszerepekben

GEORGE RAFT
CLAIRE TREVOR
DICK FORAN

Műsoron kívül a legújabb O. N. C. és UFA háborús híradók **ODESSZA ELFOGLALÁSA**-val. Kedvezményes jegyek nem érvényesek!
Előadások 5. 7.15 és 9.30-kor.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Bratianu-tér 3.

Telefon: 23-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyföldön házhöz való kézbesítéssel egyúttal havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyárak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a readas előfizetési díj kétszerese.

36 kétévtől méter magas óriás

Abban a hatalmas masinériában és vegyi konyhában, amelyet általában emberi testnek nevezünk, valahol mélyen az agyalapban elrejtve van egy picinyke gomostüfejnnyi szerv, amelyet a tudósok hipofízisnek neveznek. Ha ez a picinyke gépezet a kelleténél rosszabbul működik, akkor törpe lesz az emberből, ha pedig jobban dolgozik, mintsem a nagy természet ura előírta, akkor óriássá nő fel az ember. Ha a normálisnál csak annyival nagyobb, hogy nem halad túl a 205 centiméteren, akkor még nem óriás, csak nagynövésű ember; 205 és 250 centiméter között mozog az igazi óriástermet. Máiig sem tudta a kutatás kideríteni, mi okozza a hipofízisnek ezt a rendellenességét, csak annyi bizonyos, hogy Európában körülbelül az emberek 5-6 százaléka tartozik az óriások közé s hogy majdnem kivétel nélkül férfiak az illetők. Nő a legtrikábban akad az óriások között, mint ahogy az óriásnövés nem is öröklődik soha. Mint minden, ami a természetben rendkívüli, természetesen az óriások problémája is szörnyen izgatta az ősidőkben a mágius gondolkodású embert: legendákat, mitoszokat font az óriások köré. Vak természetű erők megtestestüléseinek tartotta őket, ők voltak számára a viharok, a szélnek, a jégverésnek, a fagynak a hordozói, akik állandó harcban állanak a jószágos istenekkel. Később pedig, amikor az ember felfigyelt az ősszállatoknak itmaradt csontjaira, akkor ezekről vélte, hogy egykor a Föld hátán élt óriásnemzedékek a maradványai. A bécsi Szent István templomban az egyik kapu fölött egy óriási mammutcsont látható, amelyről az a legenda járja, hogy valaha egy e Földön élt óriásnak a karcsontja. Sokat beszéltek néhány hónap előtt egy japán óriásról, aki a Fuki Kin névre hallgatott és még az óriások között is előkelő szerepet töltött be, mert megközelíti a harmadfél métert. Fuki Kinre úgy lett figyelmes a világ, hogy egy tokiói filmvállalatnál jelentkezett szerepért. Annál feltűnőbb volt ez a hórihorgas sárga ember, mert Japán, mint ez köztudomású, éppen a kishövésű emberek hazája, ami egybefügg az ugynevezett inzularizmus jelenségével: az elzart szigeteken élő ember- és állatfajok az idők során rendszerint vagy túlnőnek a rendes méreteken, mint ahogy ezt például a híres Galapagos-szigeti óriásgolykán látni, vagy pedig éppen el-törpülnek. Fuki Kin tehát éppen Japánban egészen különös és ritka jelenség.

POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGETEKET az ország iránt, mint ahogy a katonák a harctéren megteszik: Jegyezzétek visszaosztói kölesönt!

Göring tábornagy távirata Antonescu Mihai miniszterelnökhelyetteshez. Bucurestiből jelenti a Rador: Göring birodalmi tábornagy a német légierő főparancsnoka, a következő táviratot intézte Antonescu Mihai miniszterelnökhelyetteshez: Kérem Kegyelmes uramat, hogy a Jenescu légügyi tábornok által átnyújtott Virtutea Aeronautica rendjellel való kitüntetésem alkalmából fogadják legőszintébb köszönetemet. Erzelmeire Ön és a román nép iránt hasonló érzelmeikkel viseltetem. Göring.

Román népművészeti kiállítás Bécsben. A német birodalmi kormány meghívására a román kormány Bécsben román népművészeti kiállítást rendez, mely tegnap, pénteken nyílt meg. Ma, szombaton nagyszabású hangverseny lesz Bécsben, melyen a világhírű román karmester, G. Georgescu vezényel.

Visszahívták a bagdadi francia követet. Vichyből jelenti az NTI: Hivatalosan jelentik, hogy az iraki kormány megszakította a diplomáciai kapcsolatot Franciaországgal. A vichyi iraki követ csütörtökön délelőtt közölte a külügyminiszterium szer-tartásosztályával kormánya elhatározását. A francia kormány válaszképpen visszahívta a bagdadi francia követet és a mosszuli francia konzult.

A HARCTÉREN HŐSIESEN KÜZDŐ KATONÁK ELVÁRJÁK az itthon maradtaktól, hogy mindent megtegyenek a hadsereg felfegyverzésére és a bolsevista uralom alól felszabadult tartományok ujjiépítésére.

Templombucsu. A timisoarai belvárosi plébániatemplom holnap, vasárnap ünneplő védőszentjének, Szent Katalinnak ünnepén. Ezen alkalommal reggel félkilenc és féltíz óraker csendes misék lesznek, míg délelőtt tizenegy óraker ünnepélyes nagymise, német szentbeszéddel. Este hét óraker ünnepi ájtatosságot tartanak, magyar szentbeszéddel.

Ádományok. A timisoarai dr. Kakuk napközi gyermekotthon javára N. M. T. háromezerkilencszázötven M. N. Gv. kettőezeröttszáz, K. S. kettőezer. K. Gv. és Kanizsai ur száz-száz lelt, Gy. Zs. élelmiszerket. S. Edéné pedig két paplant, egy párnát és gyümölcsöt adományozott.

Horthy magyar kormányzó ismét beteg. Budapestről jelenti a Rador: Horthy Miklós magyar kormányzó náthaláza ismét kiújult. Csütörtökön este a beteg hőmérséklete 38.6 Celsius volt. Komplikáció nem lépett fel. A kormányzónak néhány napig az ágyat kell őriznie.

Huszonegyezer német népkönyvtár. Egyetlen német kulturális intézmény sem mutathat fel oly hatalmas fellendülést, mint a német népkönyvtárak. 1933 óta számuk 6000-ról 21.000-re emelkedett és közülük 5500, érdekes módon, éppen a háború két évében létesült. Ezenkívül 1937 óta Németországban 55.000 iskolai könyvtárat állítottak fel.

Az artézi kut onnan kapta a nevét, hogy Európában az első ilyen kutat a francia Artois grófságban furták 1126-ban. Kinában és az északafrikai sivatagokban persze már sokkal korábban foglalkoztak ilyen mesterséges kutak furásával. Az érdekes az, hogy a világon a legalkalmasabb terület az ilyesfajta kutak furására a Szahara-sivatag, ahol igen sok helyen már egészen kis mélységben lelni gazdag vízregeket. S a Szahara artézi vizeit egy tulajdonság tünteti ki, míg ugyanis másutt, ha az egyes kutakat túlközel furják meg egymáshoz, a kutak vízállománya kölcsönösen lecsökken, addig a Szahara alsó vízregei annyira bővelkednek vízben, hogy aránylag kis területeken is lehet 30-40 kutat furni anélkül, hogy ezáltal a szomszédos kutak vízszintje leszállana.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epenhajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 30 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Felhívás a cukorrépatermelőkhöz. A Freidorfi Cukorgyár Rt. Freidorf köztudomással teszi, hogy az előjegyzési íveket szeptétküldi a községi megbizottjainak azon célból, hogy az 1942-43. termelési évre az előjegyzések cukorrépatermelésre megtörténjenek. Ezen előjegyzés november végén lejár, mire az újonnan jelentkezettek ívét leadják a Mezőgazdasági Felügyelőségnek, hogy a felmentéshez szükséges iratokat kellő időre megszerezze.

Infláció fenyegeti Amerikát. Newyorkból jelenti a Rador: A Stefani-iroda jelenti, hogy Bernard Baruch ismert amerikai pénzügyi tanácsadó előtt olyan kijelentést tett, hogy az Egyesült Államokat súlyos infláció fenyegeti. Megjegyezte, hogy a kormánynak harcolnia kell az amerikai gazdasági és pénzügyi körökben jelenleg mutatkozó zavaros helyzetnek.

A fegyencek kényszerházassága. Sziámban mozgalom indult meg annak a régi törvénynek az eltörölésére, amely lehetővé teszi azt, hogy a hatóságok házasságra kényszerítsék a börtönök lakóit. A hátsó-indiai királyságban ugyanis minden hajadonnak, aki már harmincéves elmúlt, joga van férjet követelni az államtól. A hatóságok ezeket a kéréseket úgy teljesítik, hogy a börtönökben ülő gonosztevők közül jelölik ki a férjjelelőket. Azok a rabok, akiket rövidebb szabadságvesztésre ítéltek, szabadon választhatják ki jövődöbéli feleségüket, de a súlyosabb bűnökért elítélt fegyencek azt a nőt kötelesek elvenni, akit a börtönigazgató számukra kijelölt. Bizonyos körök azt szeretnék, ha a régi törvényt eltörölnék és Sziámban megszüntetnék a kényszerházasságot.

Olesó esillárok

ELECTRICA cégnél, Arad

Strada Eminescu 8. Tel. 17-11

CECILIA

az egyházi zene védőszentje. A kereszténység korában, Marcus Aurelius római császár idejében élt. Az előkelő Metellusok nemzedékéből sarjadt és már zsenge kislány korában szívbe fogadta Jézus tanításait. Völégényét, a pogány Valerius. és annak fivérét, Tiburtust megtérítette. A két testvér összeszedte titokban a hitükért vértanúságot szenvedett keresztények holttesteit és eltemette azokat. Mindkettőt elfogták és megölték. Cecilát hóhérré adták és bár a bakó háromszor sújtott bárdjával nyakára, nem tudta megölni, hanem iszonyodva elfutott. Cecilát szobájába vitték, amelyet Orbán pápa templommá avatott. A pápa és más keresztények jelenlétében lehelt ki lelkét. Szent Cecilia több egyházi éneknek a szerzője és az első orgona fel-találása is nevéhez fűződik. Ennek emlékére már a régi keresztények is így imádkoztak:

Míg az orgona hangjai szóltak, Cecilia szűz szívében egyedül az Istennek énekele.

Szent Cecilia emlékét a katolikus egyház november 22-én üli meg.

Nem hajlandó kormánya utasítását követni az iraki dán követ. Kopenhágából jelenti az NTI: Fensmarck iraki dán követ megszakította kapcsolatait a kopenhágai kormánnyal. A követ kijelentette, hogy elhatározása összhangban van a külföldön élő dánoknak azzal a nézetével, amely szerint a dán kormány a tengelyhatalmak szolgálatában áll. Fensmarck követet a dán kormány azonnal elbocsátotta és hazaárulás címén elbűrást indít ellene.

Urvacsoraszűz Tincan. A tincai református templomban istentisztelet keretében urvacsoraszűz volt, amelyen a hívek nagy számban résztvettek. Az istentiszteletet Czaofalvi József lelkész végezte, aki magasszónai beszédet intézett híveikhez.

Ornella Puliti Santoliquido olasz zongoraművész nő hangversenyének időpontja megváltozik. A timisoarai Olasz Kulturintézet ezuton közli a zenekarokkal, hogy a romániai hangversenykörutra indult Ornella Puliti Santoliquido olasz zongoraművész nő timisoarai hangversenyét nem kedden, november 25-én, hanem későbbi időpontban tartják meg, ami-riő idejében tájékoztatják majd a közönséget. A kibocsátott meghívók érvényesek az új időpontban rendezendő hangversenyre is.

A hunedoaramegyei tanítók értekezlete. Davai tudósítónk jelenti: Ötszáznál több résztvevő jelenlétében tartották meg november 17-én a devai városi színházban a hunedoaramegyei tanítók értekezletét.

A dolgozó nőnek is ápolnia kell magát. A Német Munkahivatal Berlinben érdekes útjasként népszerű szépségápolási tanfolyamokat rendezett, amelyek a lakosság legkülönbözőbb rétegeiből állandóan mintegy 600 asszony és leány vesz részt. Az egyszerű kezdeményezés a célt természetesen nem a külsőleges szépítőszerek megkedvelésében látja, hanem elsősorban minden szépségápolás alapját és feltételét, az általános test- és egészségápolást akarja népszerűvé tenni. A tanfolyamok ezenkívül nagy gondot fordítanak az egyszerű szépségápolás lelki tényezőjének, az izlésnek kiművelésére is. Hogy ezt a munkát később más német városokra is kiterjeszthesse, a Német Munkaerőcsoport Berlinben egyúttal modernül felszerelt intézetet is állított fel a kozmetikusok szak-szerű kiképzésére.

Fordításokat,

okmányokat, irodalmi és szakmunkákat, román, német, vagy magyar nyelvről vagy nyelvre. válallok. Levelezőlap érdeklődésére vála zolok. Timisoara III., Strada Rusu s'ir anu 2 sz.

Orvosi hír. Dr. Kleitsch Zoltán ismét rendel, Timisoara IV., Spl. Müller Guttenbrunn 14. Telefon: 28-65. szám.

Amit nehezebben tanulunk — nehezebben felejtünk el. Pessin amerikai kutató érdekes lélektani kísérleteket végzett. A kísérleti személyekkel értelmentlen szótagekat tanulhatott be. Először nyugalomban, aztán pedig nagyon meglehetően körülmények között, amennyiben a tanulás folyamatát zajokkal szándékosan zavarta. A tanulás természetesen jóval nehezebb volt zajban, mint csendben. Pessin három nap elteltével kihallgatta a kísérleti személyeket a tanult értelmetlen anyagból. Az ismétlésnél kiderült, hogy az emberek sokkal jobban emlékeznek arra, amit nehéz körülmények között tanultak meg, mint arra, melyet kényelmes körülmények között. A zavarok és zajok kényszerűen tehát a fokozottabb koncentrációra és figyelemre vezetnek.

Hirtelen kitört rajta az elmebaj. Popescu Dumitru, Campenibe való gazda Craiova utcáin botrányt csapott és a tárolókat csergette. Polísiák a rendőrségre, ahol megállapították, hogy hirtelen kitört rajta az elmebaj.

— **Kötelesek vissatérni előbbi lakhelyükre a visszacsatolt tartományokban működött ügyvédek.** Bucarestből jelentik: Az ilfovi ügyvédi kamara választmányának legutóbbi ülésén elhatározták, hogy megsemmisítik mindazokat az ideiglenes jellegű áthelyezéseket, amelyeket a most visszacsatolt tartományokban működött ügyvédek számára engedélyeztek. Kimondták, hogy az érdekeltek három hónapon belül tartoznak jelenlegi lakhelyükön folyó ügyeiket felszámolni.

— **Negyvenöt millió lakosa van Olaszországnak.** Rómából jelenti a Rador: 1941 október 31-én Olaszország lakossága, figyelembe véve a gyarmatokat és a most hozzácsatolt területeket, elérte a 45 millió 334 ezret. Október hónap folyamán 71 ezer 836 születést és 43 ezer 976 halálozást jelentettek be. Rómában 1 millió 407 ezer 650 ember él.

— **Leváltását kérte a moszkvai amerikai nagykövet.** Washingtonból jelenti a Stefani-iroda: Washingtoni diplomáciai körökben megerősítik azt a hírt, mely szerint Steinhardt moszkvai amerikai nagykövet leváltását kérte. Ugy tudják, hogy helyébe Burns tábornokot nevezik ki.

— **A török miniszterelnök berlini újáról terjesztett híresztelések félreértésen alapulnak.** Berlinből jelenti a Rador: Felhathalmazott forrásból közlik: A spanyol lapok azt írták, hogy Saydam török miniszterelnök utazásának célja Berlin lenne. Megállapítást nyert, hogy telefon-félreértésről van szó, mert Mersin török várost távbeszélés Berlinnek vették. A német birodalmi főváros politikai köréi nem hajlandók a spanyol lapok félreértése nyomán forgalomba kerülni és egyes külföldi lapok által is átvett híresztelésekkel foglalkozni.

— **Orvosi hír.** Dr. Várai Károlyi rendelőjét Arad, Str. V. Goldis 7. szám alatt megnyitotta. Rendel 9—11 és 2—6-ig. Telefon: 25 64. Medie evreu.

— **Tíz nap múlva indulnak az első felfegyverzett amerikai kereskedelmi hajók Anglia felé.** Washingtonból jelenti a Stefani-iroda: Knox haditengerészeti miniszter az újságírók érdeklődésére kijelentette, hogy az első felfegyverzett amerikai teherhajók tíz nap múlva indulnak Angliába. Knox miniszter szerint négy hónapba telik az északamerikai kereskedelmi hajók felfegyverzése, de ez az azonnal felszabaduló teherhajók számától is függ még. A miniszter megjegyezte, hogy az Egyesült Államok elég ágyúval rendelkezik a teherhajók felfegyverzésére, ugyanez azonban nem mondható a léghajító fegyverek tekintetében. (Rador.)

— **A hadifoglyoknak szánt csomagokat fosztogatta.** Párisból jelenti a Stefani-iroda: A tizenkilencéves kerület helyettes polgármesterét letartóztatták, mert rendszeresen fosztogatta a hadifoglyoknak küldött csomagokat. A lakásán tartott házkutatás során egymillió frank értékű árut találtak.

— **Az Egyesült Államok gépkocsigyártásának csökkentése.** Washingtonból jelenti a Stefani-iroda: Az Egyesült Államok gépkocsigyártait a kormány rendeletileg utasította, hogy a jövő évben az ideit termelés felére csökkentsék a gépkocsigyártást. (Rador.)

— **Litvinovot tegnap Iránban felejtették — ma bocsanatot kértek tőle.** Newyorkból jelenti az NTI: Az amerikai sajtó közlése szerint az angol kormány hivatalos bocsanatot kért Litvinovtól, a teheráni brit légitársaság alkalmazottai részéről akaratlanul történt megsértése miatt. Az alsóházban a kormány képviselője bejelentette, hogy a felelősség megállapítására vizsgálatot indítanak. Litvinov hír szerint egy szovjet repülőgépen Kairóba készül.

— **Az „Ariete” olasz páncélos hadosztály ragyogó fegyverfénye Északafrikában.** Rómából jelenti a Rador: Az olasz főhadiszállás 536 számú hadijelentése: November 18. és 19. éjjelén légiközelkeink Malta légi és tengerészeti célpontjait bombázták. November 20-ra virradó éjszaka angol repülő bombákat dobtak Brindisi és Nápoly városokra, valamint Messina környékére, anélkül, hogy ennek súlyos következményei lettek volna. Brindisinnél egy ellenséges repülőgépet lelőtünk. Nápolyban három ember megsebesült, egyikük súlyosan. Brindisiben egy ember életét vesztette, három megsebesült. Keletafrikában Gondar egyes frontjain az ellenség újabb áttörési kísérleteit megfűszertük. A marmarikai partvidéken tegnap hajnalban ellenséges páncélos erők a velük szemben álló olasz páncélosokat megtámadták. Az „Ariete” páncélos-hadosztály erőyes ellenakcióval bekerítette az ellenséges erőket s még napnyugtá előtt azok egy részét megsemmisítette, míg a többi erők visszavonultak. Az ütközet, százötven kilométeres frontszakazon, folytatódik.

— **Korszerűsítik a cartagenai hadikikötőt.** Madridból jelenti az NTI: A spanyol kormány harminchatésfélmillió pezetas hitelt nyitott a cartagenai hadikikötő korszerűsítési munkálatainak fedezésére.

— **Togo külügyminiszter kihallgatása a mikadónál.** Tokióból jelentik: Togo tengerügyi, külügyminiszter esütőtörökön kihallgatáson jelent meg a japán császárnál.

— **Amerika nem küld élelmiszert a francia hadifoglyoknak.** Washingtonból jelenti az NTI: Henri Haye washingtoni francia nagykövet kijelentette, hogy Hull külügyminiszter közölte vele, mindaddig, amíg „Franciaország nem tisztázza helyzetét”, nem lehet szó arról, hogy a Németországban levő francia hadifoglyok számára élelmiszereket küldjenek.

— **Halálozás.** Breicha Emil nyugalmazott adótárnok november 18-án 63 éves korában elhunyt. Temetése november 20-án volt az aradi Eternitate (felsőtemető) halottsházából.

— **Milyen messzire lát egy sólyom.** Schmidt tarár vizsgálatokat folytatott annak megállapítására, hogy milyen távolságra terjed a sólyom közmiserten éles látóképessége. A megfigyelések szerint egy vándorsólyom már egy kilométer távolságból is észrevette a házigalambokat és megtámadta őket. Ebből a távolságból az ember még hatszorosan nagyító látásával sem tudta meglátni a galambokat. Egy másik vándorsólyom a solymázmester magasbátartott öklét a visszahívó bőrkésztyűvel 1550 méter távolságból is meglátta. Mindezek azt bizonyítják, hogy a sólyom szemének látóképessége sokszorosan felülmúlja az emberét. Megállja a helyét tehát az a mondás, mellyel az élesszemű embereket jellemzik: „Olyan szeme van, mint a sólyomnak”.

— **Amerikai műszaki szakértők az angol iparban.** Amszterdamból jelenti az NTI: A brit hírszolgálat közölte, hogy az amerikai iparban kétezerszáz észak-amerikai szakembert alkalmaznak. A szakemberek még karácsony előtt Angliába érkeznek.

— **Ismét: az életmentő kutya.** La Speziából jelentik: A helybeli mentőket éjjel félháromkor távbeszélőn értesítették, hogy az Aurelio Saffi-ut 4. számú házában gázömlés következtében Vera Vaccarini asszony súlyos gázmérgezést szenvedett. A kivonult mentők ép idejében érkeztek. Gyors beavatkozásuk eredménnyel járt s az asszonyt megmentették az életnek. Utólag kiderült, hogy kedvence ölebe vette észre a szerencsétlenséget, és addig ugatott, nyöszörgött a szomszédok aijaja előtt, míg azok figyelmesebb lettek a történetekre és sürgősen a mentőkért telefonáltak.

— **Tűzet okozott a parázzsal játszó gyermek.** Az aradmegyei, Siria községében tűz pusztított. Mios Petru községbeli gazda hat éves fiacskája parázzsal játszott a szalmakazal közelében és a szalmán kívül elhamvaot a közelben levő szalma is. A tűzet a község tűzoltóságának és a szomszédoknak sikerült eloltaniuk.

— **Megmarta a róka.** Milánóból jelentik: Giuseppe Roncarelli negyvenegy éves milánói lakos vidéken vadászott és Bassignana közelében, Valenza mellett, egy sűrű erdőben jól felelt rókapéldány került pusztasöve elé. A vadász két golyót röpítet a fenevadba, mely összerogyott. Roncarelli kutyájára rávetette magát az elejtett vadra, melyet azonban a két lövés, úgy látszik, még nem sebesített meg halálosan, mert a következő pillanatban feltámaszkodott és drámai küzdelem fejlődött ki a két állat között. Roncarelli, hű kutyája segítségére sietve, puskatűssel hosszas és izgalmas tusa után agyonverte a fenevadat, mely kezén és arcán a vadászt is megmarta, úgy hogy orvosi segítségre szorult.

— **Bor — fémhordóban.** Az általánosos elterjedt vélekedéssel szemben a bort igenis lehet rozsdamentes acélból készült hordóban elraktározni, anélkül, hogy a bor összetétele megváltozna, vagy fémízet kapna. A fémíz és a bor megzavarosodása még akkor sem léphetne fel, ha a fémhordó faláról jelentős mennyiségű vas oldódna le. A feloldott vas csak akkor okoz fémízt vagy zavarosodást, ha a hordóba levegő szívárog. A fémhordó falain keresztül azonban ez nem történhetik meg.

— **A felfordított ember.** A világ egyik legnagyobbb orvosi ritkaságát fedezték fel egy csikágói emberben. Robert Adams 46 éves férfi szíve a jobboldalon, vakbele a baloldalon és általában minden fontos belső szerve pontosan ellenkezőben van elhelyezve. A férfi sohasem volt beteg és csak véletlenül tudták meg az orvosok, hogy „felfordított ember”.

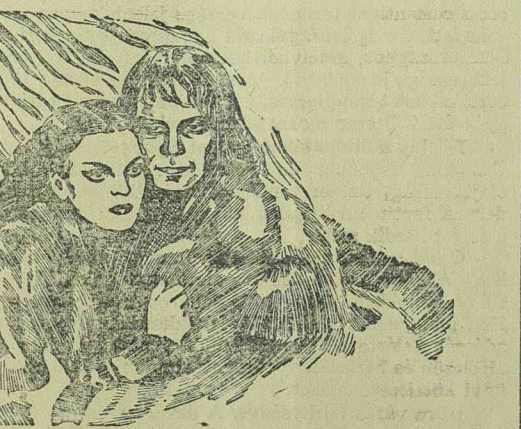
— **Milyen színtől félnék az állatok.** Az egyik indiai állatkutató intézetben érdekes kísérleteket végeztek annak megállapítására, hogy milyen színtől félnék a vadállatok. A kísérletek során megállapították, hogy az egészen világos égszínké az, amelytől a tigrisek és más ragadozók félnék. A közelébe se mernék menni és még éjszaka is messze elkerülik. A kísérletet, égszínkékre meszelték be a házak és istállók falait.

— **Végzetes kártyacsata.** Milánóból jelentik: Pietro Pellegrini negyvenéves és Beniamino Colombo ötvennégy éves milánói lakosok egy izgalmas kártyacsata során összeszóllalkoztak. A vita elmérgesedett és hazamenet az utcán öre mentek. Colombo súlyosan megsebesült és kórházba vitték. Pietro Pellegrini csak könnyebb karcöléseket szenvedett. Késelés miatt a hatóságok letartóztatták.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-54

Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

Ma szombaton!
Az országos PATRONAJ egyesület védnőksége alatt és annak javára.
A maroknyi hősi hinni nemzet élethalál harca a vörös borzalommal.
Eredeti felvételek a Finn harctérről, Finn nyelven a Finnek legnagyobb hőseivel és színészeivel:

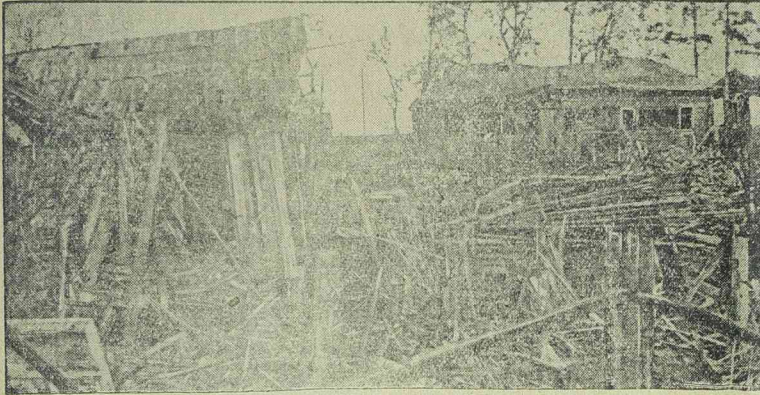
...ÉS RENG A FÜLD...
Lepújában O. N. T. és UFA-híradók a legaktuálisabb háborús hírekkel

Újveletes gyógyszertárak

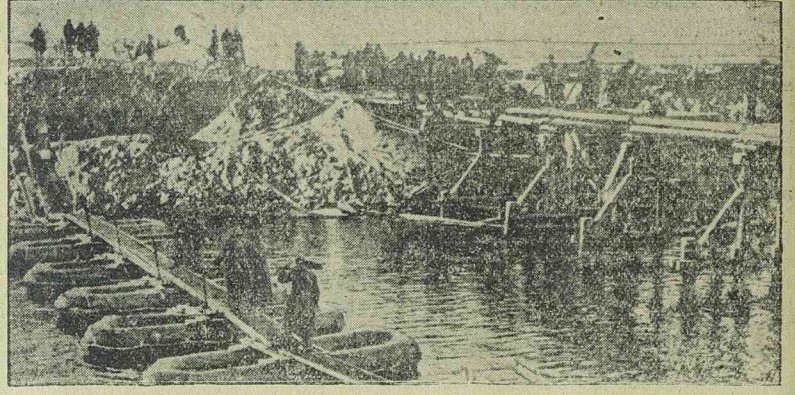
Szombaton, november 22-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Dick (Marasesti-utca és Consistoriul-utca sarkán) Janka (a betegsegélyzővel szemben) és Weisz (Avram Iancu-tér).

Mczi
Szombaton a mozik műsora Aradon a következő Forum: Loptom egy milliót (amerikai film), Corso és réag a föld...

szakszerű javítások Villanyszerelések Motorszerelések
I. STARCIEVICI
ELECTROTECHNIKUS és VILLANYSZERÉLO
Arad, Strada Eminescu 8. Telefon 17-11

Német repülőik bombái által szétvert szovjet ellentámasztási fészkek

Az ellenséget üldöző német csapatok átkelnek egy folyón a keleti fronton

= KÖZGAZDASÁG = MEGJELENT

A pénzügyminiszterium intézkedései az aránylagos illeték fizetésére

A pénzügyminiszterium felvilágosító intézkedéseket hozott nyilvánosságra az aránylagos illeték fizetésével kapcsolatban.

Kimondja a pénzügyminiszterium rendelete, hogy a korpaadások utáni aránylagos illeték egy százalék. A kereskedő által a fogyasztó lakására szállított kenyér után nem kell számlát kibocsátani és az aránylagos illeték fizetésétől is mentes. Ha azonban a kenyérfüzetem napi háromszáz leien felüli értékben szállítanak kenyeret a kereskedőknek, a számlakibocsátás kötelező. Ebben az esetben a miniszterium engedélyezheti, hogy a számlákat tizenöt

naponként egy tételben végezzék. Számlát kötelesek kiállítani a malmok és lisztlerakatok a kereskedőknek szállított liszt után, ha ennek értéke meghaladja a háromszáz leit.

A magánosok részére történt ötezer leien felüli eladásokat napi kimutatásban kell összesíteni. Az ezután fizetendő adó tíz százalék. Végül közli a pénzügyminiszterium, hogy az 1.70 százalékos aránylagos illeték úgy a nyolcvan kilógramon felüli liszteladásoknál, mint a lisztnek a malomból történő elszállítása esetében fizetendő.

Az egrenált gyapot új ára

A „Romanocoton” társaság ellenőrzési joga a gyapotforgalomba

A közellátási államtitkárság a következő új bruttó per netto árakat léptette életbe az egrenált gyapotra. Az árak az egrenáló üzemekben történt átvételre vonatkoznak, amelyekben benne van a forgalmi adó és a kétszázalékos textilszolgáltatási illeték.

Az új árak a következők: Első minőség 540 lei, második minőség 474 lei, harmadik minőség 400 lei kilógramonként.

Az első minőségű gyapotnak tiszta fehérnek, sárgás folttól mentesnek, fogásra ruganyosnak kell lennie. A második minőségűnek ugyancsak fehérnek, vagy kissé sárgásnak kell lennie, leg több két százalék zuzott maggal. A harmadik minőségű osztályba sorozott gyapot színe fehér-sárgászürke, vagy sárgás-szürke színű. Leg több öt százalék zuzott maggal.

Rugékonysága kisebb a második minőségűnél.

A fenti árak tíz százalék nedvességet tartalmazó árura értendőek. Az ezen alól lévő nedvességi százalékaránynál minden százalék után egy százalékkal emelkedik a gyapot ára.

A közellátási államtitkárság rendelkezése végül a gyapot egrenálási díját kilógramonként 9 leiben állapította meg.

Az államtitkárság másik határozatával a „Romanocoton” társaság által kibocsátott bizonylathoz kötötte a gyapjúnak az egrenálási üzemekből történő forgalombahozatát. A „Romanocoton”-nak monopóliuma van a gyapotnak az egrenáló üzemekből történő elszállítás és forgalombahozatát ellenőrzésére.

Katonai szolgálatot teljesített alkalmazottak csak munkaadójuk bejegyzésével változtatásukat meg munkahelyüket

Az utóbbi időben a munkaügyi miniszteriumhoz számos panasz érkezett, amelyben egyes vállalatok közölték, hogy az ügymenet zökkenésmertességéhez szükséges alkalmazottakat más vállalatok szolgálatukra lépésre ösztönzik.

Tekintve, hogy ez az eljárás a munka folytonosságának kárára megy, annál is inkább, mert a vállalatok átletett alkalmazottai közül sokan katonai szolgálatot teljesítettek, akiknek munkaadójuk a törvény szerinti fizetést folyósította. Ennek megakadályozására a miniszterium most elrendelte, hogy a jövőben a katonai összpontosításról vagy mozgósításról hazabocsátott alkalmazott csak munkaadója hozzájárulásával változtathatja meg munkahelyét.

Német—horvát kereskedelmi egyezmény. A november ötödikén aláírt német—horvát kereskedelmi egyezmény szabályozza a két ország közötti áru- és peazforgalmat. Az egyezmény szakértők szerint mindkét fél részére nagy előnyöket biztosít.

Magyarországon államosítják a cukorgyárakat. A magyar földművelésügyi miniszterium költségvetésének képviselőházi tárgyalása során az előadó közölte, hogy a cukorgyárakat államosítják. (Tp.)

Francia csomagolási szakértők Németországban. Franciaország, amely ez év tavaszán és nyarán több német pórtanyagiállításon vett részt, legutóbb határozta, hogy a francia szakértőt küldött Németországba, akik ott a csomagoló anyagokkal való takarékoságot tanulmányozzák.

Török kivitelj társaság alakult. Isztambulban a kivitel cégek társaságát alakítottak, amelynek célja a Németországba irányuló magánkivitel előmozdítása.

Emelkedik az olasz cementtermelés. Dalmáciának Olaszországhoz történt csatlóása nyomán az olasz cementipar termelőképesége jelentékenyen növekedett. Az új országgrésszel hat cementgyár került Olaszországhoz, amelyből különösen három termelőképesége kiemelkedő. A spalatói gyár évente 400 ezer, a castel-san-giorgioi évi 300 ezer és az „Adria” gyár évi 250 ezer tonna termeléssel.

Kőolajszállítóhajókat épített Spanyolország. A Compania Espanola de Petroléos nevi spanyol kőolajtársaság, tízezer tonnás kőolajszállítóhajót rendelt. A fentén kívül valószínűleg még több tankhajó építését kezdik meg.

Csökken az Amerikában levő angol aranytartálék. A háború első két éve alatt az angolok Egyesült Államokbeli 4483 millió dolláros aranytartáléka 1527 millió dollárra esett. Ugyanekkor Nagybritannia adóssága elérte a 944 millió dollárt, nem számítva a „Kölcsön és bérbeadás”-törvény alapján vállalt pénzügyi kötelezettségeket.

Deva város közleménye. A devai városvezetőség közli, hogy a jövőben szabad az állatoknak egyik megyéből a másikba való szállítása.

Az Egyesült Államok mezőgazdasági helyzete. A római nemzetközi mezőgazdasági intézet közli, hogy az Egyesült Államok keleti részében az utóbbi hetek csapadéka jótékonyan hatott a gabonaültetvényekre. Keleten és nyugaton a téli vetések kedvező körülmények között fejlődtek, a középső részekben azonban az időjárás rossz volt. A gyapot betakarítását az eső sok helyen akadályozza.

MEGJELENT

Magyar Népnaptár

1942

ARA 35 LEI

TIMIŞOARA I.

Bulevardul Regina Maria 8 alatt rendelhetik meg.

Olaszországban állami ellenőrzés alá helyezték a zöldségkereskedelmet. A lakosság ellátásának biztosítása érdekében Olaszországban állami ellenőrzés alá helyezték a zöldségkereskedelmet. Az eddig el nem adott fehér liszt ezentúl kizárólag a kórházak, hadsereg és iskolák rendelkezésére áll.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195 svájci frank 43.76—45.49. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24, olasz lira 9.50—9.50 le, va 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.77—786.60, egyiptomi font 776.15—806.74, palesztinai font 759.62—789.55.

Határadó napló

NOVEMBER 25:

Bérelt gépjárművek tulajdonosai és birlalói eddig a napig tesznek jelentést a közellátási államtitkárságnak.

NOVEMBER 26:

Uj és meghosszabbított lakbérleti szerződések illetékeztetésének határideje. Az illeték befizetésének emulasztása az összeg háromszorosának megfelelő bírságot von maga után.

NOVEMBER 29:

A rádió megszervezéséről és működéséről szóló törvény végrehajtási utasításának hetvenhetedik szakasza értelmében mindazok, akik rádióvételek zavarását előidézhető és előidéző készülékek birtokában vannak, tartoznak eddig a napig védőszerkezetet felszerelni, ellenkező esetben a törvény ötvenötödik szakaszában feltüntetett büntetésnek teszik ki magukat.

NOVEMBER 30:

A tizenhat kilógramnál súlyosabb nyers marhabőröknek a bőrközpontozó (ORAP) történő beszállítása.

Vasutasoknak és vasuti nyugdíjasoknak kiadott kedvezményes tűzifa szállítási bércek érvényüket veszítik.

Falusi birtokok és beépített telkek jövedelmi adó-vallomásának benyújtása lejár.

Számlákra és kimutatásokra (borderou) használt április elseje óta forgalomból kivont repülőbéljegyek utólagos becsérlésének utolsó napja.

50 és 100 leies érépznz forgalmi értéke lejár. Ettől a naptól december 31-ig kincstári tartozás fizetésére elfogadják az érméket.

Gabonatermelőknek a bevetett területekre és saját szükségletre vonatkozó nyilatkozat beadásának határideje.

Az idei és előző évek tengeritermésének, valamint a kukoricalisztnak a termelők részéről történő jelentése.

SPORTSESEMÉNYEK

A Basarabia-kupa mai és holnapi országos műsora

A Basarabia-kupaküzdelmek során ma és holnap tizenhárom mérkőzést játszanak országszerte. A műsor a következők:

Ma, szombaton Bucurestiben: Turda—Olimpia és Juventus—Carumen.

Holnap, vasárnap Bucurestiben: Venus—Sportul Studentesc és Unirea Tricolor—Rapid.

A további holnapi vasárnapi mérkőzések:

III. csoport: Craiova: FC Craiova—CFR Turnu Severin, Dunarea—Sportul Muncitoresc. Turnu-Severin: Cerna—Oltenia.

V. csoport: Sibiu: SGS—Unirea MV, Universita tea—SS CFR. Medias: Vitrometan—Arsenal.

VII. csoport: Brasov: Bارسا—Metrom.

IX. csoport: Galati: DVA—VTM. Braila: FC Braila—Gloria CFR.

Igy élnek egyesületeink

A mérkőzések bevételeinek kétharmad részét felemésztik a rendezési költségek és az egyesületek saját fentartásukra csupán egyharmadon osztozhatnak

A mult héten kezünkbe került a CFR—UDR és Chinezul-CAMT—Ripensia kettős mérkőzés bevételeinek elszámolása, amely szomorú adatokat tár fel az egyesületeink életéből. Álljanak itt a száraz adatok. Az érdekesnek számító kettős bajnoki mérkőzésen 257 fizető néző volt jelen, akik összesen 9.320 leit fizettek beléptidij címén. Ezzel szemben a mérkőzésekkel kapcsolatos kiadások 6.057 leire rúgtak, ami a bevételnek közel kétharmad része. A tiszta bevétel tehát 3263 lei volt és ez négy résztvevő egyesületre szétosztva, egynek-egynek 815 lei jutott, ami még egy futballcipő talpálására sem elég. A legtöbb egyesület játékosai tisztában vannak ezzel és önmaguktól amatőrök lettek. Ma már nincsenek játékosfizetések, nincsenek prémiumok.

Ugyanakkor, amikor a játékosok a sportszeretet szép példáját mutatják, akkor a szövetségi illetékek és a játékezők a bevétel negyedrésszére kerülnek. Pedig az egyesületek a szövetségtől támogatást várhatnak és a játékezők is megtehetnék, hogy a játékosokhoz hasonlóan amatőrök legyenek. Ez is valamelyes segítség lenne az egyesületek számára, ame-

lyeknek edzőt kell tartani, szertárost fizetni és a drága felszerelés hiányait pótolni. Ilyen a helyzet az első vonalba tartozó egyesületeknél, de miből élnek a kerületi csapatok, amelyeknek még ennyi bevételük sincs?

Ha az időjárás megengedi, holnap lejátszák a Chinezul-CAMT—Ripensia barátságos mérkőzést

A mult vasárnapra tervezett Ripensia—Chinezul-CAMT visszavágó labdarugó mérkőzést most vasárnapra halasztották azzal, hogyha az időjárás kedvezőre fordul, feltétlenül lejátszák az érdekesnek ígérkező összecsapást.

A mérkőzés megtartására minden előkészület megtörtént és azt holnap, vasárnap délután három órai kezdettel a Banatul-pályán bonyolítják le, ha csak az időjárás nem akadályozza meg a barátságos küzdelmet.

S-felszerelések

A. M. Mülley

Sport-Optik-Foto

Timisoara I., Str. Solderer 11
Fók: IV., Bulev. Berthe ot 10 Telefon 10-19

Ma NAC—Ujpesti mérkőzéssel folytatódik a magyar NB I-eri labdarugó küzdelem

A NAC pályája gyökeres átalakítás alatt áll és ezért a NAC kénytelen az Ujpest elleni mérkőzését ma, szombaton Budapesten megrendezni. A NAC—Ujpest mérkőzést hatalmas érdeklődés előzi meg, hiszen a legutóbbi bajnoki fordulóban a WMFC-t legyőző Ujpest az első helyre tornászta fel magát, míg a magyar válogatottban a Kincessel megerősített NAC csatársor harcolta ki a zürichi sikert.

Miután két hét előtt volt a legutóbbi bajnoki forduló, nem lesz érdeklentes felfrissíteni a magyar NB I állását, amely a következők:

1. Ujpest	12	7	5	—	44:21	19
2. WMFC	12	9	1	2	28:17	19
3. Szolnok	12	7	4	1	34:17	18
4. Szeged	12	6	4	2	45:18	16
5. NAC	12	6	4	2	39:17	16
6. Ferencváros	12	7	1	4	65:30	15
7. Gamma	12	7	1	4	29:22	15
8. DiMAVAG	12	4	3	5	28:27	11
9. Elektromos	12	5	1	6	25:28	11
10. Kispest	12	5	1	6	30:37	11
11. SalBTC	12	3	4	5	25:29	10
12. Lampart	12	4	1	7	21:44	9
13. KolAC	12	4	—	8	23:31	8
14. Ujvidéki AC	12	3	1	8	20:50	7
15. MAVAG	12	1	2	9	13:40	4
16. SzVSE	12	1	1	10	16:58	3

A magyar bajnokság holnapi vasárnapi műsora ez: Elektromos—SzVSE, Ferencváros—SalBTC, WMFC—Kispest, Ujvidéki AC—Lampart, DiMAVAG—Szolnok, Szeged—Gamma, KolAC—MAVAG.

Ha a NAC győzne az Ujpest ellen, ugy szerencsés esetben a harmadik helyre is kerülhetne és csupán egy pont választaná el a ma még vezető Ujpest-től.

A VÖRÖS POKOL

Igor Feodorovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICs KRIMOV

84 Azok, akik Sztalin őrzéséről gondoskodtak, a védekezés és a merénylők félrevezetésének különös módját eszelték ki.

Egész Moszkva elámult, amikor Sztalin nem-sokára a vohlicai mezőre ment, hogy az ott felvonuló új csapatok fölé szemlét tartson.

Tizenegy teljesen egyforma autó hagyta el a Kremi kapuját. A tizenegy volán mellett tizenegy teljesen egyforma soffőr ült. Mindenki ismerte a diktátor kocsi vezetőjét, akit most egyszerre tizenegy példányban láttak. Még csudálatosabb volt azonban az, hogy a tizenegy automobil belsejében tizenegy Sztalin ült. Mindegyiknek a hajviselete, bajusza, homloka, arcának minden ránca, ruházata és kezének tartása, a kocsik jobb sarkába való hanyag hátradülése is teljesen egyforma volt. Az autók, a soffőrök és a Sztalinok is hajszálnyira hasonlítottak egymáshoz és még a benfentesek sem tudták volna azokat egymástól megkülönböztetni.

Úgyes fogása volt ez mindenesetre Sztalin őrzőinek. Ha valaki merényletet akarna elkövetni a diktátor ellen, nem tudná, hogy mire löjjen, vagy melyik autó alá dobjon bombát. Mind a tizenegy automobil pedig egyszerre nem lehetett volna a levegőbe röpitni. Ilyen nagyszabású merénylet előkészítése, de még inkább végrehajtása, lehetetlen lett volna.

Egyelőre tehát le kellett tennünk a szándékokról, hogy országunkat Sztalintól megszabadítsuk. Pedig ádázul vágyakoztunk arra, hogy Sztalint eltegyük láb alá. Gyűlöltük ezt az egykori georgiai papnövevényeket, aki cserkeszivadék létere lábát rá merete tenni sok-sok millió orosz nyakára. Gyűlöltük, mert otthagya a hittudományi intézetet és kommunista vezetőnek csapott fel. Mint valami rossz gonyát letette kimondhatatlan cserkesznevét és felvette a Sztalin nevet, mert Sztalin acélembert jelent. Lenin halála után kezében összenyomott minden hatalmat. Keményszívű, irgalmatlan ember, akinek célja és egyetlen törekvése, hogy kiméltlenül elpusztítson mindent, ami a régi Oroszországra emlékeztet. Hídegen és ridegen adja ki

kimeletlen parancsait a régi hagyományok, szokások, a polgárság, az egyház, a családi érzés, a keresztény erkölcsi leromlására.

Képzhetők, mennyire fokozódott ekeseredésünk, amikor láttuk, hogy lehetetlen vele végeznünk. A dolgozó szobájába lehetetlen beférkőzni. Az őrzése olyan elővigyázatos, hogy még régi titkárait és a népbiztosokat is megmottózzák előbb, vajjon nincsen-e náluk fegyver. Sztalin asztalának egyik állandóan nyitott fiókjában ott hever a lövésre kész soklövetű pisztoly. Azonkívül az asztalon és az asztal alatt a riasztó csengőszervezetek gombjai ugy vannak elhelyezve, hogy azokat a kezeivel és a lábával észrevétlenül megnyomhatja. Sőt ilyen gomb van karosszékének hátában is. Csak hátra kell dőlnie és fejének odaérintésével máris működésbe hozhatja a riasztó szerkezetet. Merénylős tehát nem férkőzhetik be a szobájába, de ha valahogyan mégis sikerülne oda bejutnia, Sztalinban nem tehetné kárt.

A családias és összetévesztésig egymáshoz hasonlatos tizenegy autó járatásával pedig lehetetlenné tették az utcán való merényletnek egkiserlését is.

Zelenyin meghiusult terve és önfeláldozása után ismét hosszú hónapok multak el.

Egyik nap délben, amikor ebédre igyekeztem megszokott étkezőmbé, az után elémbekeült Viktor Ivanovics Ljankov.

Már régen nem láttam Ljankovot, aki valamikor színész volt, a kommunizmus idején pedig mint munkafelügyelő működött az egyik állami automobilgyárban. Nem volt meggyőződéses kommunista és ennek tanubizonyosságát adta akkor, amikor a félelmetes Dzserszinszkijt, a cseka rettegett vezetőjét irodájában törrel leszurta.

Meleg barátsággal ráztam meg Viktor Ivanovics Ljankov kezét és örömmel adtam kifejezést azon, hogy láthatom.

— Már napok óta igyekszem önnel találkozni, — mondotta, — nagyon fontos közlendőm van.

— Halljam, testvér, hadd halljam!

— Nem szólhatok az után. A dolog különben sem intézhető el néhány szóval, ön pedig ebédelni szeret.

— Tudja mit? Jöjjön este hozzám.

Teára várom.

— Ott leszek.

Ezzel elváltunk.

Délután rendes dolgaimat végeztem, este megvacsoráztam az étkezőben, majd hazatértem. Elkészítettem a számovárt, hogy csak meg kelljen gyújtani, aztán zsebemből előszedtem a Pravda legújabb számát és olvastam.

Igy vártam vendégemet.

Eppen az orára pillantottam és láttam, hogy az pont kuencet mutat, amikor az ajtón kopogtatás hangzott.

Még nem is volt időm megszólalni, amikor az ajtó megnyílt és becsukódott.

Felállottam és megfordultam, hogy fogadjam Viktor Ivanovics Ljankovot.

A lábam egyszerre a földbe gyökerezett. Megdöbentem, majd önkéntelenül is két lépést hátráltam.

Velem szemben ugyanis nem Viktor Ivanovics Ljankov állott, hanem Sztalin, igenis Sztalin, a vörös és félelmetes diktátor, az orosz népmilliók elnyomó zsarnoka, a félelmetes kommunista vezér.

Nem gondolkodtam, hogyan került hozzám, nem ötlött eszembe, hogy az egész esetleg merő káprázat, halucináció. Csak a zsebem felé kaptam, hogy előrántsam revolvereremet és a evülőt és átkozott alakba néhány gyilkos golyót küldjek, néhány golyót, amelyek a szerencsétlen Oroszországot egyszerre megszabadítanak tőle.

Akkor azonban hirtelen ismerős kacagás és ismerős hang állította meg kezem mozdulását:

— Ne vegye elő revolverét és ne löjjen, testvér, Alexej Nikolájevics Juranin, nem az igazi Sztalin jött önhöz, hanem én, Viktor Ivanovics Ljankov. Egészen az ajtajáig saját kémben érkeztem. Szerencse, hogy az ön lakása sötét folyosó végén fekszik és így mielőtt belétem irattáskámból előszedhettem és magamra rakhattam a kellékeket, a parókát, bajuszt és Sztalin ismert ruháskáját a parasztos szabású övvel.

Örültem a sötét folyosónak, mert így meglephettem önt és nem kellett volna megszokhat az ön szemelátára a szobájában megismerélni.

Es beszéde közben egymásután szedte le magáról a ragasztott bajuszt, a parókát, az övet és a ruháskát, amelveket mind gondosan visszarakott irattáskájába.

Melepetésemtől csak most oszudtam fel.

— Mit jelentsen ez a komédia? kérdeztem.

Magam is észrevettem, hogy a szavam érdes, barátságtalan, de nem törődtem vele. Dühös voltam, hogy ez a színészkedő Ljankov így beugratott.

Nem törődött azonban rideg viselkedéssel, mert tovább beszélt derüsen.

— Örvendek, hogy meglepettettem. Pedig most mint mondtam, a sötét folyosón öltöttem be Sztalinnak. Látna azonban akkor, amikor ezt tiükör előtt, Sztalinnek toalettszobájában álló életnagyságu és megfelelően színesített hü gipszfiguráját kopirozva kellő világítás mellett végzem. Nincsen ember, aki engem meg tudna különböztetni az igazi Sztalintól. Még a tulajdon szülőanyja sem.

(Folytatjuk)

Rádió

SZOMBAT, NOVEMBER 22

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Hírek. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebessültek órája. 18 Hírek. 18.05 Hangverseny. 19 Egyházi karének. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádió-híradó, sport. 20.15 Énekhangverseny. 20.40 Előadás. 21 Zenei hangverseny. 22 Hírek. 22.20 Hangleme-

zek. 23.05 Zenei előadás.

Rádió Moldova: 12 Hanglemezek. 13.20 Hírek. 13.30 Román zene. 14 Hírek. 14.20 Könnyű zene. 18.30 Hangverseny. 19.15 Könnyű zene. 19.40 Szimfónikus zene. 20.30 Hírek. 20.40 Könnyű zene. 22 Hírek. 22.20 Jazz-zene.

Rövidhullámú román adó: 21.35 Olasz nyelvű hírek. 21.45 Hanglemezek. 22 Német nyelvű adás. 22.20 Olasz nyelvű adás. 22.40 Francia nyelvű adás. 22.50 Angol nyelvű adás.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Felolvasás. 10.45 Muzeumi

utmutató. 12.10 Melles Béla zenekara. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 15.20 Veres Ká roly cigányzenekara. 16.10 Gyermekműsor. 16.40 Hírek. 17.15 Liszt: XIV. rapszódia (hanglemez). 17.30 Rádióposta. 17.55 Székesfővárosi zenekar. 18 Hírek. 19.20 Helyszíni közvetítés. 19.55 A rádiózenei hangversenye. 20.35 Bajor Gizi költőnők verseit szavalja. 21 A rádiózenei hangversenye Korét András énekszámával. 21.40 Hírek. 22.10 Tánccselepek. 23 Idégyenyelvű hírek. 23.25 Zsiga Ernő cigányzenekara. 24 Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 23-10. II. kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicija trafik (v. Galgoczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8, Telefon 17-11).

Aikalmazás

Fényképező — retusőrt — nő, keres, perfekt tudással, bucurestii „Polyfoto” Str. Edgar Quinet 9, azonnali belépésre. Jó fizetés biztosítva. (2731)

Műszerész-tanoncok felvételnek. középiskolával. Móczár-irógépes, Timisoara I., Bratianu-tér 3. szám, Telefon: 28-69. sz. (3223)

Főzítudó minden, akit családtagnak tekintenek, felvétetik. Arad, Str. Cantacuzino 31. (4415)

Kifutófiu azonnal felvétetik Papirusz-papirkereskedésben. Timisoara I., Str. Eminescu 5. (2785)

Timisoarához közelfekvő 500 holdas gazdasági erélyes megbízható, mezőgazdasági gyakorlattal bíró ispánt keres, azonnali belépésre. Dr. Georgescu, Timisoara I., Strada Gen. Traian Doda 3. szám. (5003)

Egyedülálló intelligens ur keres egyszerű főzéshez 35-45 éves intelligens nőt. Ajánlatokat „Főzés” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (2791)

Textil rövidáru- vagy férfidivatüzletbe fiatal ügyes segédet, aki perfekt román, azonnali belépésre jó fizetéssel felveszik. Jelentkezni Arad, Str. Episcopiei 48. sz. Apart. 9. (4417)

Jó családból kifutófiu felvétetik, Manea uridivatüzletben, Arad. (4418)

Allást keres

Üzemlakatos, vagy gépész állást keres. Cim a timisoarai kiadóban. (6234)

Mindenes főzőnő 2-3 tagu családhoz ajánlkozik. Vidékre is megy. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám. (4416)

Házmesteri állást keresek, fizetés ellenében takarítást is válllok. Címeket Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. kérek. (4420)

Háztartás minden ágában jártas középkorú zsidón elkelyezkedést keres. Címeket Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. (4421)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lilliomtejkremet, lilliom-tejszappant és lilliompuvert, három színben. Kapható kizárólag a

Városgyógyszertárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Lakás

Eladó szobát keres fürdőszoba használattal, nem zónában, december 15-re fiatal házaspár. Bővebbet 34-50 telefonszám alatt (6442)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószoza-, ebédő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, gyegy butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4200)

Varrógépek, irodaberendezések, irógépek, hálószoza, ebédők, matracok, otomanok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédőt és teljes lakásberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3197)

Tisztítórongyot veszek. Mecher, Timisoara III., Str. Brancoveanu 6. (2725)

Villanymotor, 110 voltos, 0.8 PH, megvételre kerestetik. Ajánlatokat Móczár-irógépes, Timisoara I., Bratianu-tér 3. sz. telefon: 28-69. (3222)

Irógépeket, számológépeket használat vesz, elad Móczár-irógépes. Timisoara I., telefon: 28-69. (3224)

Diófurniós hármás vagy kombinált szekrény és négy drb. párnázott szék megvételre kerestetik. Címeket „Külöleges” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (6840)

Új, gyönyörű értékes ebédő, uriszóháló, szalon, „Still” butor, antik szalon, csillárok, festmények, perzsák, zongora, márkás, tizenkétszemélyes kristály- és porcellánkészlet. Valódi perzsabunda, háromnegyedes perzsalábbunda, ezüst róka, nyest, nerz, perzsa pelerin, városi-bunda nutriabléssel. Fischhoff Timisoara I., Regele Mihai I. 6. szám. Apart. 7. (3210)

Tisztítórongyot veszek. Friedrich, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (2716)

Két férfiöltöny, kifogástalan gyapjúszövetből, eladó. Timisoara II., Strada 3 August 21. Ajtó 9. (2795)

Eladó eredeti perzsaszőnyeg, kiválóan szép darabok. Fischhoff-cégnél, Timisoara I., Bulev. Reg. Mihai I. 6. sz. (3228)

Eladó 47-es számú konflisfogat, teljes felszereléssel. Timisoara V., Str. Bucovina 60. (3793)

Tretős hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2 3 6 os villamos megállójánál ::

Sürgősen keresek női kabátot, feketét, vagy sötétkék színben, erősebb alakra. Márton, közsörüs. Timisoara I., Str. Ungureanu 2. (6400)

Üzletberendezés és egy gyermekágy eladó. Timisoara IV., Str. Fröbl 45. Apart. 34. szám. (6040)

Jó állapotban levő férfi és nő: kocsibunda eladó. Timisoara II., Str. Petre Tegle 1. I. emelet, 6. (6801)

Wertheim-kassa megvételre kerestetik. Mecher Testvérek, Timisoara III., Str. Brancoveanu 6. Telefon 15-42. (2777)

Vásároljon Zeiss Punctal-szemüveget, Reiner József optikai szaküzletben, Aradon, Str. Col. Pirici 3. (4360)

Vasrácskapu, három részből, 4 ablak, 2 ajtó és vasablakok eladók. Bródy-fatelep Hönig-utca, gyárvárosi állomás mögött. Megtekinthető délelőtt 10-12-ig (2798)

Varrógépet veszek és javítok, Shambura Arad, Calea Banatului 12. (4394)

Keresek frikiós prést, ajánlatokat „Prés” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (2792)

Fordson-tractor ekével és regulátorral, stb. eladók. Opra, Sanandrei, jud. Timis. (2788)

Keresek egy pár férfikaucsuksizmát, eladó egy szmirnaszőnyeg 4.5x4 m. nagyságban. Autóbox, Arad. Str. Muresanu 5. (6040)

HAZAK FÖLDEK SZÖLÖK MALMOR TELKEK

ELADÁS VÉTELE CSERÉJE

minden árfokozatban HATSCHÉK ÜGYNÖKSÉG

Arad bul. Carol 17. volt 46. telefon 15-95

Barna női bárányszőnyeg és 37-es magas-szaru női cipő jó állapotban eladó. Megtekinthető délelőtt 11-től délután 4-ig. Piata Avram Iancu 11. II. 10. Arad. (4424)

Nagyközség központjában egy emeletes üzletház eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4422)

Keresünk irodai berendezést, négy íróasztal, szék vagy fotellel, egy nagy írószekrényt és egy nyomtatványszekrényt, kisasztalt székekkel, ugyszintén egy legalább 3-as modern Wertheim-kasszát, ajánlatokat a timisoarai kiadóba ké-rünk „Sindicatus” jellegre. (2783)

Tanyásbirtok, husz hold prima szántóföld eladó. Cim. Rudolf Mosse, Arad. Eminescu 8. (4412)

300 öles telek eladó, vagy 50.000 leu kölcsönt keresek betáblázásra, törvényes kamat mellett. Erdeklődni Timisoara III. Piata Vasile Adamachi 5. Bachaus-venedglő. (2771)

Különléle

Figyelem! Válllok azonnali leszállítást a legolcsóbb napiáron, nagyban és kicsinyben libaszir és hájat, libahusokat, libamájat és tepertőt, valamint mellet és combot füstölve. A. Willemsz, Timisoara I., Str. Gheorghe Lazar 1. és IV., Strada I. Bratianu 7. (2768)

A párisi grafológusnő megmond Önnnek mindent, ami Önt érdekli. Timisoara II., Str. I. Klein 29. (2531)

Töltőtollakat irodagépeket szakszerűen javít Móczár L. szakműszerész, Bratianu-tér 3. Timisoara, telefon: 28-69. sz. (3225)

Pénzes társ kerestetik rentábilis vállalatba. Esedeg eladó. Record, Timisoara I., Str. Ungureanu 14. Bővebbet 11-1 között. (6045)

Aszód Anna (volt Rotschild-szalon) most Timisoara I., Str. Caruso 2. szám, III. emelet, készít a legszebben női és gyermekruhákat. (2789)

Fűszerüzlet nagy vevőkörzetben és vendéglőhelyiség kiadó. Cim az aradi kiadóban, Str. Eminescu 8. (2100)

Hétfőn utazunk Bucurestibe, elintézzünk mindenféle megbízást. „Central” iroda, Timisoara I., Str. V. Alexandri 4. szám. (2797)

Háztulajdonosok, figyelem! Az esedékes adóvallomások kitöltésénél — egy adószakember árt! — tagjainknak segítséget nyújtunk ugy a délelőtti, mint a délutáni hivatalos órák alatt. Beiratkozások egyletünkbe naponta. Háztulajdonosok Egyesülete, Timisoara I., Palanca-utca 1. Telefon 14.75. (2796)

PÁLYAZAT TANÍTÓI ÁLLÁSRA.

A fibisi római katolikus magyar iskolások pályázatot hirdet egy tanerős osztatlan iskolához. Okleveles tanítók vagy tanítónők pályázatukat Parohia Róm. Cat. Masloc, Timis-Torontal címre, november hó 30-ig küldjék be. Tanítói fizetés az állami táblázat szerint.